

D50 Delplan for Longyearbyen kirkegård

D50 – Planbeskrivelse

Saksnr.: 2021/xx

Vedtatt av Longyearbyen lokalstyre 15.6.2021

UNIKT, TRYGT OG SKAPENDE

INNHold

1 INNLEDNING	4
1.1 Hensikten med planen.....	4
1.2 Bakgrunn	4
1.3 Beliggenhet og avgrensning	4
1.4 Eieforhold	5
1.5 Organisering av arbeidet	5
2 FRAMDRIFT OG PLANPROSESS	6
3 PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER	7
3.1 Gjeldende reguleringsplaner	7
3.2 Gjeldene lover og regler	8
3.3 Gjeldende forskrifter	8
3.4 Andre utredninger og rapporter	9
4 BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET	10
4.1 Beliggenhet og landskap.....	10
4.2 Lokalklima.....	10
4.3 Naturmiljø.....	11
4.4 Kulturminner og kulturmiljø.....	12
4.5 Forhold til nærmiljø, samt eksisterende og planlagt bebyggelse	15
4.6 Adkomst, trafikk og transport	16
4.7 Barn og unge.....	16
4.8 Byggegrunn, grunnforurensning og naturfare	17
4.9 Friluftsliv og turisme.....	18
4.10 Teknisk infrastruktur	18
5 BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET	19
5.1 Innledning.....	19
5.2 Planformål	20
5.3 Utfyllende bestemmelser for planen	20
5.4 Parkering og renovasjon.....	25
6 PLANFORSLAGET	26
6.1 Avgrensning og utforming av tiltaket.....	26
6.2 Kulturminner og kulturmiljø.....	26
6.3 Naturmiljø.....	26
6.4 Landskap.....	26
6.5 Byggegrunn, grunnforurensning og naturfare	26

6.6 Adkomst, trafikk og transport	26
6.7 Barn og unges interesser	27
6.8 Forhold til nærmiljø, samt eksisterende og planlagt bebyggelse	27
6.9 Samfunnsvirkning	27
6.10 Samfunnssikkerhet og beredskap	27
6.11 ROS-analyse	27
7 VEDLEGG.....	28

1 INNLEDNING

1.1 Hensikten med planen

Formålet med delplanen er å kunne etablere en kirkegård i Longyearbyen, og gi en verdig og trygg gravplass og minnested for avdøde og pårørende.

1.2 Bakgrunn

Høsten 2016 gikk et skred på hver side av Longyearbyen kirkegård. I ettertid har området kirkegården ligger i blitt avstengt i perioder grunnet ny skredaktivitet. Det er ikke forsvarlig å gravlegge flere her, og Svalbard kirke ønsker å etablere en gravplass.

I perioden 1992-2016 har kun seks graver kommet til på kirkegården. Det er ikke ventet et større behov for nye gravplasser, men det skal fortsatt være mulig å få gravplass i Longyearbyen.

1.3 Beliggenhet og avgrensning

Planområdet ligger cirka 100 meter nord for Svalbard kirke på Skjæringa i Longyearbyen. I plankartet er det markert med en stiplet linje. Arealet av planområdet er 1,2 dekar. Deler av veien til kirka er med i planavgrensningen for å sikre at vei og gangarealer ivaretas i planen.

Planavgrensningen er markert med en stiplet svart linje.

1.4 Eieforhold

Grunneiendom 22/1 eies av Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet.

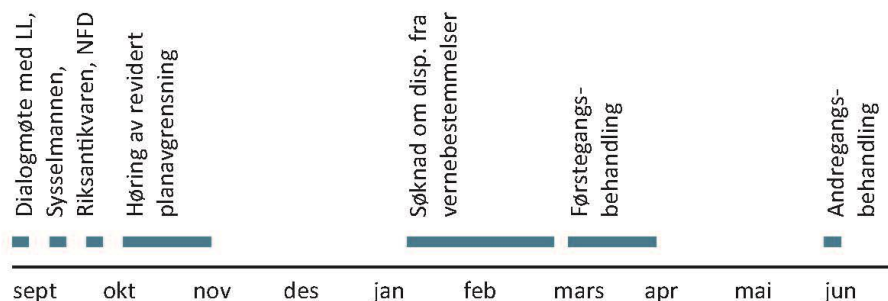
1.5 Organisering av arbeidet

Forslagstiller: Svalbard kirke

Plankonsulent: LPO arkitekter AS

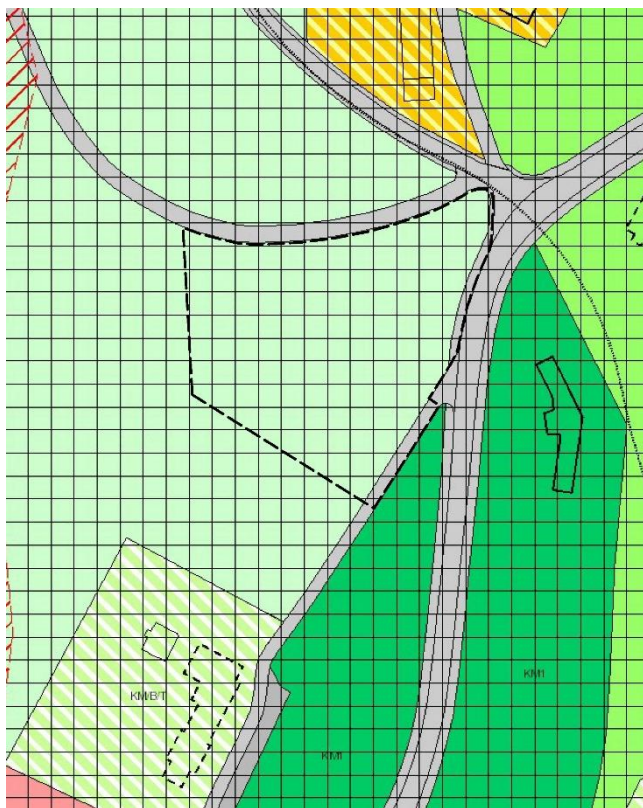
2 FRAMDRIFT OG PLANPROSESS

Oppstart for planprosessen var høsten 2018. Da ble det gjort en studie for å avdekke mulige tomter til kirkegård. Flere områder i Longyearbyen ble vurdert. Et område like nord for kirken ble vurdert som det beste alternativet. Planprogrammet for dette området ble fastsatt 24. januar 2019.

Tidslinje for fremdrift

Utredning av skredfaren i området avdekket at planavgrensning lå innenfor faresone S2 1/1000. Da en kirkegård skal være trygg for pårørende og gi en verdig gravplass, var ikke denne lengre aktuell. En ny runde med befaring og vurdering av aktuelle områder ved kirka ble gjort. Området rundt alternativ 4 ble vurdert som aktuell til ny kirkegård. I oktober 2020 ble revidert planavgrensning for dette området lagt på forenklet høring, se kartet under. I løpet av planprosessen har denne blitt innskrenket til kun å gjeldene arealplanformålene det planlegges tiltak innenfor. Vurderingene av de ulike tomtene ligger som eget vedlegg.

Revidert planavgrensning er markert med en svart stiptet linje. Denne har blitt innskrenket i delplanen.

3 PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER

3.1 Gjeldende reguleringsplaner

Arealplan for Longyearbyen planområde 2016-2026, vedtatt av lokalstyret 20.2.2017

Skjæringa felt B/T/KM: Området på Skjæringa inneholder flere bygninger som til sammen utgjør et bevaringsverdig bygningsmiljø. Bygningene har ulik kulturhistorisk verdi, og er blant annet både fredet og regulert til bevaring. Hele området ligger innenfor sikringsone for fredet bebyggelse og taubanetraséer. Alle søknader om virksomhet må innom Sysselemanden og Riksantikvaren for godkjenning. Dersom bebyggelse skal erstattes med ny, skal det vektlegges å tilpasse denne til bygningsmiljøet. Ny bebyggelse skal være underordnet og tilpasser eksisterende bebyggelse og form, farge, skala og takvinkel. I byggesaker skal fjernvirkning og hvordan Skjæringa fremstår som helhet vektlegges.

Innenfor området er det tillatt med virksomhet bolig og tjenesteyting.

Planområdet ligger innenfor felt for kultur-, natur- og friluftsområde (KNF), vei og båndleggingssonen. I arealplanen er kulturminnene ivaretatt gjennom regulering til kulturminneområder. På Skjæringa er kulturminneområdet kombinert med annen arealbruk.

Utklipp fra Arealplanen i Longyearbyen. Planavgrensningen er tegnet inn med en svart stiplelinje.

Lokalsamfunnsplan 2013-2023, vedtatt av lokalstyret 10.12.2013

Lokalsamfunnsplan for Longyearbyen er en overordnet og langsiktig plan, og skal legges til grunn for all planlegging og aktivitet i lokalsamfunnet. Visjonen for Longyearbyens framtid er: unikt, trygt og skapende. Planen peker på åtte satsingsområder som har hver sine delmål for å nå visjonen.

Satsingsområde 4 er «Vi vil at Longyearbyen skal være et trygt og attraktivt tettsted». Underpunkt 4.8 er «Historie og identitet: Unike kulturminner ivaretas, og bidrar til å formidle lokalhistorie og lokal identitet til innbyggere og gjester». Satsingsområde 5 er «Vi vil ha et godt og robust offentlig tjenestetilbud». Underpunkt 5.8 er «Statlige tjenester: Statlige tjenester, herunder helsetjenester, kirke, Sysselmann med flere, er tilpasser lokalsamfunnets behov».

3.2 Gjeldene lover og regler

Lov om miljøvern på Svalbard (sml) med forskrifter

Delplanen skal utarbeides i henhold til sml. kapittel VI slik at det blir lagt til rette for samordning av de ulike interessene som knytter seg til arealdisponering og utforming av bebyggelsen i planområdene. Det skal gi grunnlag for beslutninger om bruk og vern av ressurser og om utbygging, og bidra til å fremme estetiske hensyn.

Spesielt om forhold til Svalbarmiljøloven § 59 (særskilt konsekvensutredning)

Tiltakshaveren skal få utarbeidet konsekvensutredning for virksomhet som trenger tillatelse etter loven her og som

a) kan få mer enn ubetydelig virkning for naturmiljøet utenfor planområdene, eller

b) kan få betydelig og langvarig virkning for miljø og samfunn i et planområde.

Planforslaget er vurdert til ikke å utløse kravet om særskilt konsekvensutredning.

3.3 Gjeldende forskrifter

Forskrift om kirkegårder i Longyearbyen og askespredning på Svalbard FOR-2008-02-15-153

Spesielt relevant for delplanen:

- Kirkegårdene i Longyearbyen er underlagt Svalbard kirkes administrasjon og myndighetsområde. Med Svalbard kirke menes soknepresten på Svalbard. Svalbard kirke fører register og kartverk, og skal godkjenne alle gravminner som settes opp.
- Longyearbyen lokalstyre er på vegne av Svalbard kirke ansvarlig for drift og regelmessig vedlikehold av de kirkegårder som er åpne for nye gravlegginger.
- Med grav menes i denne forskriften urnegrav. Kistegrav tillates ikke.
- Avdøde personer som ved dødsfallet var bosatt på Svalbard har rett til grav på kirkegård i Longyearbyen. Svalbard kirke kan i særlige tilfeller gi tillatelse til at personer som ikke var bosatt på Svalbard også kan gravlegges her.
- Det er tillatt med flere urner på samme gravfeste.
- Svalbard kirke kan inngå avtale med privatperson om fremfeste av grav for inntil 20 år. Et feste kan fornyes dersom graven er holdt i hevd og fornyelse ikke vil være til hinder for den alminnelige kirkegårdsdriften eller kirkegården som kulturminne.
- I festetiden har festeren ansvar for oppsetting og vedlikehold av gravminne. Når festetiden er ute, overtar kulturminnevernet ved Sysselmannen på Svalbard ansvaret for graven.
- Med gravminne menes minnesmerke med navn og data på den gravlagte. Det kan som hovedregel bare plasseres ett gravminne på hver urnegrav. Svalbard kirke bestemmer gravens plassering og hvor gravminne kan settes opp.
- Dekorgjenstander ved gravminnet satt ut ved spesielle anledninger, plasseres på eget ansvar, og skal fjernes av den som setter det ut.
- Trekors skal være hvite og ha en maksimal høyde på 1,5 meter. På trekors kan det monteres en plate av metall.

- Stående gravminne av stein skal være festet slik at telehiv og flom ikke underminerer det. Gravminner av stein skal som hovedregel ha en maksimal høyde på 0,7 meter og en maksimal bredde på 0,5 meter

Riksantikvarens vedtak av 19.desember 2008

I sikringssoner rundt automatisk fredete kulturminner har Longyearbyen lokalstyre, etter Riksantikvarens vedtak av 19.desember 2008, fått generell tillatelse til følgende tiltak:

- Vedlikeholde, utvidelse og innskrenking av eksisterende veier inkludert grøfter og stikkrenner.
- Vedlikehold av automatisk fredede veier som er åpne for alminnelig ferdsel, inkludert grøfter og stikkrenner. Tiltak skal ikke endre veiens preg og materialvalg.
- Vedlikehold av eksisterende traseer, grøfter og rørgater for vann, avløp, fjernvarme og kabler.
- Etablering av nye traseer, grøfter og rørgater for nødvendig utvidelse av vann, avløp, fjernvarme og kabler.
- Vedlikehold og nyetablering av veibelysning og trafikkskilt.
- Flomforebyggende tiltak og mindre masseuttak i Longyearelva. Tiltak må ikke skade eller berøre automatisk fredede taubaneanlegg/-fundament direkte.
- Vedlikehold, fasadeendringer og mindre meldingspliktige tiltak på ikke-fredede bygninger og anlegg.
- Rolig område, ingen butikker, ikke et gjennomkjøringsområde

Katalog prioriterte kulturminner og kulturmiljøer på Svalbard, 2013

Longyearbyen gruveby har høy prioritert i «Katalog prioriterte kulturminner og kulturmiljøer på Svalbard» (2013). Gruveanleggene og mange av de verneverdige bygningene i byen har stor opplevelsesverdi og er avgjørende for Longyearbyens identitet og for stedet som kulturmiljø.

Teknisk industrielle kulturminner i Longyearbyen og omegn

I rapporten «Teknisk industrielle kulturminner i Longyearbyen og omegn» er det pekt ut særlig viktige enkeltelementer fra gruvedriften og utarbeidet en tiltaksplan som følges opp av SNSK, Bydrift og Sysselmannen. Gruve 1A – Amerikangeruva, Taubanesentralen og taubanene og Burmaveien med bru er blant disse.

3.4 Andre utredninger og rapporter

- «Skredfarevurdering for ny plassering av kirkegård», Skred AS 2020
- «Kulturminneplan for Svalbard 2013-2023», Sysselmannen på Svalbard 2013
- «Teknisk industrielle kulturminner i Longyearbyen med omegn», Sysselmannen på Svalbard 2010
- «NINA rapport 252: Biologisk mangfold – temarapport som grunnlag for arealplan for Longyearbyen planområde», NINA 2007
- «Ecofact rapport 536: Fremmede karplantearter i Longyearbyenområdet», Ecofact 2016

4 BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET

4.1 Beliggenhet og landskap

Planområdet ligger nord for Svalbard kirke på Skjæringa i Longyearbyen. Avstanden til sentrum er 550 meter i luftlinje. Like vest for planområdet ligger Platåberget (326 moh.). I øst skråner landskapet ned mot Longyearelva.

4.2 Lokalklima

Planområdet har en dominerende vindretning fra sørøst. Det er generelt sterk vind i Longyearbyen og stor grad av horisontal snøtransport som fører til snøansamling som lo- og lefonner rundt bygg og installasjoner. Planområdet ligger på en forhøyning i landskapet og vil delvis blåses rent for snø.

Vindrose, frekvensfordeling av vind

Vindretning deles i sektorer på 30°

Frekvensfordeling av vindhastighet i prosent %

Vindhastighet (m/s)

- >20.2
- 15.3-20.2
- 10.3-15.2
- 5.3-10.2
- 0.3-5.2

Stille (%)

1

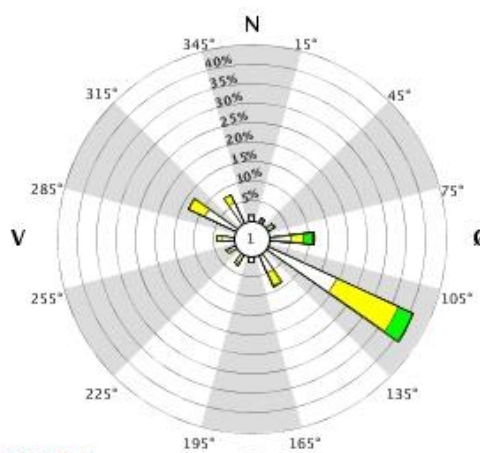

År: 2019 - 2019

jan, feb, mar, apr, mai, jun, jul, aug, sep, okt, nov, des

Tidspunkt: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 (NMT)

99870 ADVENTDALEN

Vindrose for 2019 (Meteorologisk institutt)

Permafrostdybden i de lavereliggende delene i og rundt Longyearbyen er typisk 100-200 meter. Tykkelsen på det aktive laget i lavere deler av Longyearbyen-området er mellom 1 og 2 meter. Det aktive laget tiner i sommermånedene.

Planområdet er et av de første i Longyearbyen som får direkte sol etter mørketida.

Fra «Klimaprofil Longyearbyen», Norsk klimaservicesenter 2019:

For Svalbard Lufthavn er gjennomsnittlig (1971–2000) årstemperatur $-5.9\text{ }^{\circ}\text{C}$; med vintertemperatur (DJF) på $-13.9\text{ }^{\circ}\text{C}$ og sommertemperatur på $+4.5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Laveste temperatur som er målt er $-46.3\text{ }^{\circ}\text{C}$ (i 1986) og høyeste er $+21.3\text{ }^{\circ}\text{C}$ (i 1979). Temperatur under $0\text{ }^{\circ}\text{C}$ kan forekomme også om sommeren, og temperatur på over $+5\text{ }^{\circ}\text{C}$ kan forekomme midtvinters. Målt årsnedbør er ca. 200 mm, men virkelig nedbør er høyere fordi nedbørmålerne særlig ved snønedbør ikke fanger opp all nedbør som faller. Fjellene rundt Longyearbyen skjermer for nedbør fra de fleste vindretninger, og både i Barentsburg, ved Isfjord Radio og i nærliggende fjellområder er årsnedbøren mer enn dobbelt så høy som i Longyearbyen. Selv om årsnedbøren er lav forekommer det selv vinterstid episoder med kraftige regnskyl.

Årstemperaturen beregnes å øke med ca. $8.5\text{ }^{\circ}\text{C}$ og årsnedbøren med ca. 40 % frem mot slutten av århundret. Temperaturen beregnes å øke mest om vinteren. Dager med kraftig nedbør vil forekomme oftere, og med større nedbørintensitet. For vind beregnes det små endringer.

4.3 Naturmiljø

Planområdet er vegetert av gullmosetundra og reinrosehei. Ved den gamle veitraséen er det spesielle vekstforhold som enkelte arter trives godt i. Ellers er forekomsten av intakte vegetasjonstyper liten. Området bærer preg av slitasje. I NINA-rapport 252 er området gitt verdiklasse 3. Innenfor denne klasser faller lokaliteter med biologisk verdi, men som vurderes mindre viktig enn andre tilsvarende lokaliteter i Longyearbyen.

NINA Rapport 252

6. Mellom Taubanesentralen og kirka

Natur/vegetasjonstyper: Våt gullmosetundra, reinrosehei.

Verdi: En liten forekomst av flere frodige vegetasjonstyper innenfor et lite område. Her er det god sonering av kantynghoi med polarviefutforming på ryggene og kantynghoi i søkk. Den gamle vegtraséen gjennom lokaliteten representerer ustabil substrat som enkelte arter prefererer.

Tilstand/status: Liten forekomst av flere intakte vegetasjonstyper.

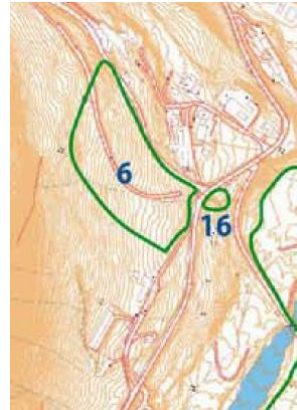
Trusler: Generell slitasje, attraktivt område for fotturer.

Artseksempler: Her vokser de typiske reinroseheiarternes kantynghoi, reinrose og polarvief. Bergrublom, som er relativt sjelden på Svalbard, vokser i den ustabile grusen, og polarjonsokblom ble også funnet i lokaliteten.

Vurdering: Lokaliteten er befatt

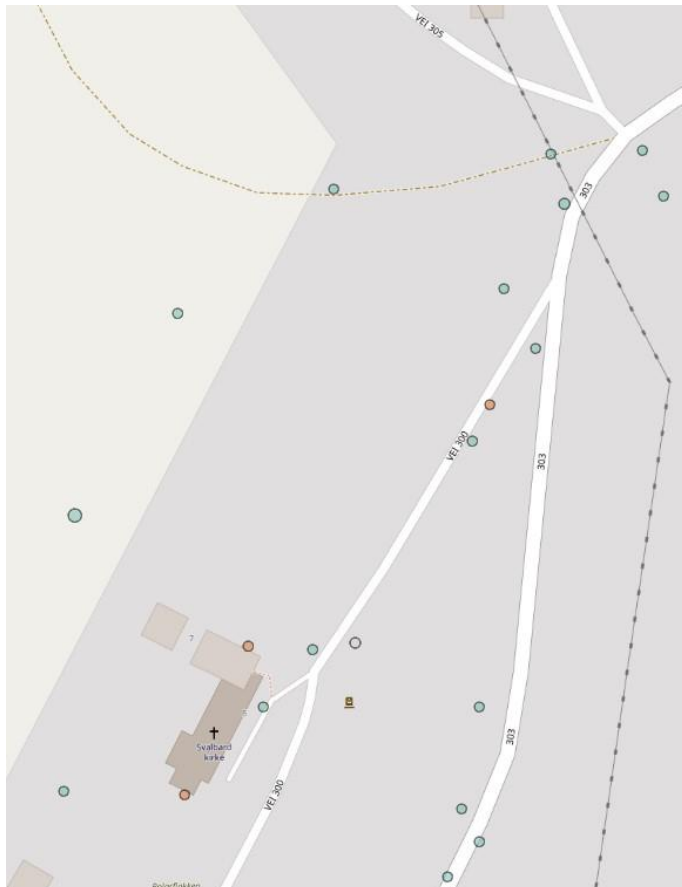
Beskrivelse: Gullmosetundra er ikke vanlig i planområdet, men større og bedre utforminger finnes andre steder. Bergrublom i den ustabile grusen plasseres i sjeldenhetskategori 2.

Verdiklasse: Lokaliteten er såpass liten og representerer verdier som finnes ellers i planområdet, og blir dermed plassert i verdiklasse 3.

Utklipp fra «Biologisk mangfold – temarapport som grunnlag for arealplan for Longyearbyen planområde» (Nina rapport 252, 2007).

I Artsdatabanken er to arter registrert innenfor planområdet. Blårapp (2013), Polarflokk (2009) og Fjellsmelle (2019). Disse artene har alle status som livskraftig.

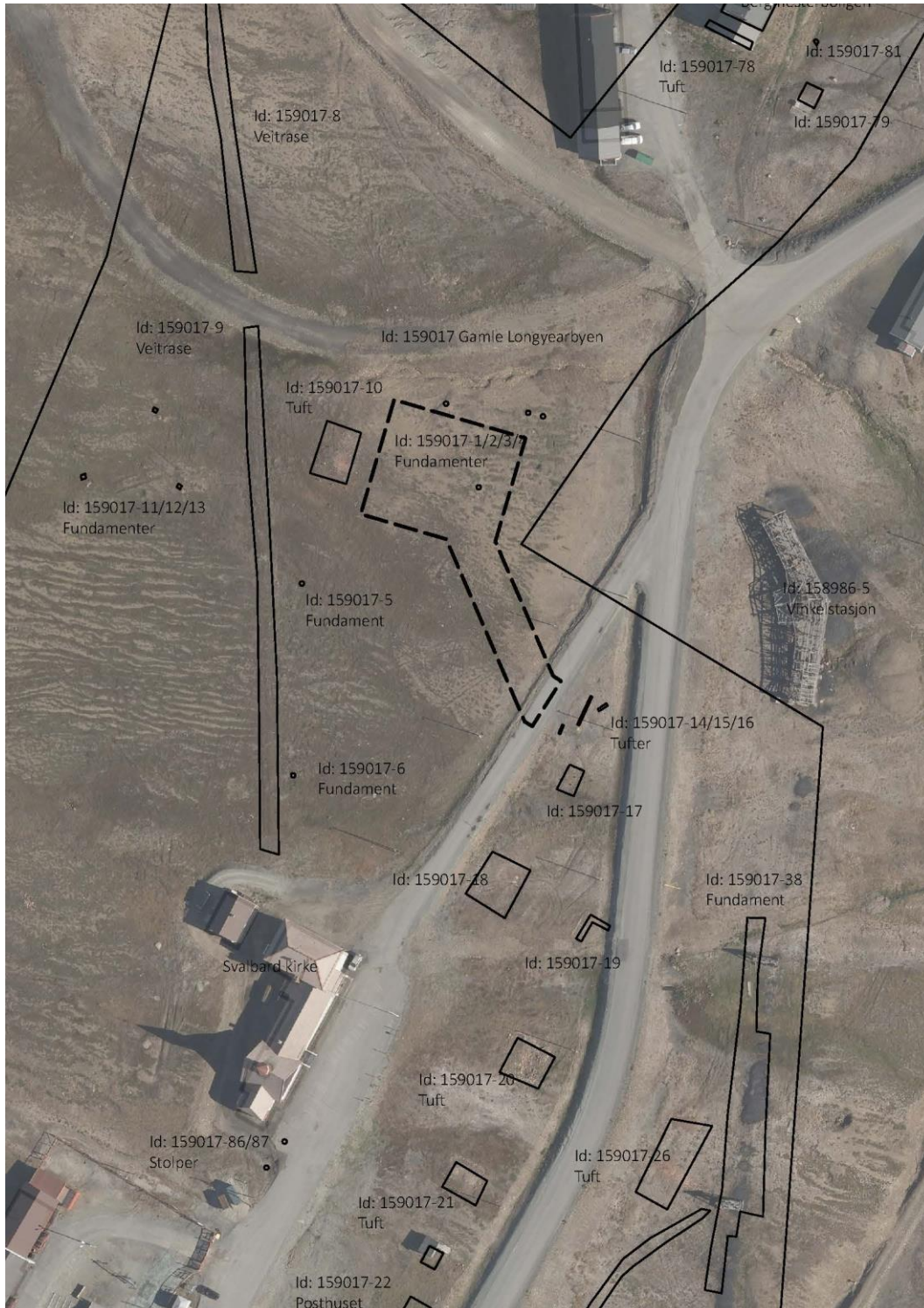

Utklipp fra Artskart (Artsdatabanken)

Det er ikke registrert funn av den fremmede arten ryllik innenfor planområdet. (Ecofact rapport 536).

4.4 Kulturminner og kulturmiljø

Området er en del av Gamle Longyearbyen. I dag finnes flere kulturminner som tufter, fundamenter, og en veitrasé her.

Ortofoto med kulturminnene i området inntegnet. Planavgrensningen er markert med en svartstiplet linje.

Oversikt over kulturminnene med nær tilknytning til planområdet. Informasjonen er hentet fra Askeladden.

ID	Navn	Enkeltminneart	Beskrivelse	Vernestatus
159017	Gamle Longyearbyen	Bebyggelse – Infrastruktur	Dette er den eldste delen av gruvebyen, anlagt av John Munroe ca. 1906 og overtatt av Store Norske i 1916. Det omfatter området fra Skjæringa og til og med Gamle Longyearbyen. I 1943 ble byen satt i brann av det tyske slagskipet Scharnhorst, og området inneholder ruinene av den gamle bebyggelsen.	Sikringszone
159017-1	Fundament	Teknisk/ind. minne	Mulig fundament tilhørende skinnebane; består av stein og begravde skinner.	Automatisk fredet
159017-2	Fundament	Teknisk/ind. minne	Betongfundament ca. 1 x 1 m, rester av skinner og bøyler av stål. Trolig tilhørende skinnebane.	Automatisk fredet
159017-3	Fundament	Teknisk/ind. minne	Betongfundament ca. 0.6 x 0.6 m. Fem bøyde stålrør med gjenger stikker ut fra fundamentet. Delvis begravd av vegetasjon.	Automatisk fredet
159017-4	Fundament	Teknisk/ind. minne	Betongfundament ca. 1 x 1 m; mulig til skinnebane. Rester av en stolpe like ved.	Automatisk fredet
159017-5/6	Fundament	Teknisk/ind. minne	Betongfundament, trolig tilhørende skinnebane. Ingen skinnerester synlige.	Automatisk fredet
159017-7/8/9	Veitrase	Teknisk/ind. minne	Veitrase; del av vei fra Skjæringa mot Gamle Longyearbyen. På tre steder er det lagt rør i trekasser under veien, trolig drenering.	Automatisk fredet
159017-10	Tuft	Arkeologisk minne	Tuft, bestående av 4 x 5 stolperester, i midten 4 x 2 stolper. Totalt mål ca. 6 x 11.5 m. Noe tegl. Tuft av den gamle bergmesterboligen, bygget i 1931.	Automatisk fredet

Historie

John Munro Longyear grunnla Longyear City i 1906. Ett år tidligere hadde letingen etter kull gitt lovende resultater, slik at The Artic Coal Company ble dannet og kulldriften kunne starte. Den første gruva, Mine no. 1, senere Amerikanergruva og Gruve 1a, gikk inn i Platåfjellet fra et daganlegg i fjellsiden. Fra gruveanlegget gikk en taubane til sjøen. Rett nedenfor graven lå ti lange brakker der gruvearbeiderne bodde.

I 1916 kjøpte Store Norske anlegget. De bygde nye brakker og et sykehus for arbeiderne. Driften ble imidlertid stanset i 1920 etter en eksplosjon i gruva der 26 mennesker omkom. SNSK etablerte Gruve

2a i Sukkertoppen i 1921, og fortsatte å bygge ut Longyearbyen. På Skjæringa etablerte Bergmesteren for Svalbard seg i 1931, og Sysselmanen la boligen og kontoret sitt der i 1934. Med de to statlige etatene på plass var Skjæringa blitt Statens tilholdssted i Longyearbyen.

I 1943 ble Longyearbyen skutt i brann fra tyske slagskip. Kun steinmurer og tufter, taubanebukker og noen få hus stod igjen, deriblant Ahlmannskåken og det gamle posthuset som ligger sør for dagens kirke. Sommeren 1945 startet SNSK gjenoppbyggingen av Longyearbyen. Én av bygningene som ble bygd var Bergmesterboligen. Her holdt offentlig funksjoner som sysselman, bergmester, telegraf, post og prest til. I dag er bygningen fredet og ligger ved Telenors lokaler på Skjæringa. I 1949 flyttet Sysselmanen inn i Sysselmansgården.

Longyearbyen 1936. Svalbard kirke ligger der Administrasjonsbygget til SNSK her markert med en sirkel. Planområdet er markert med en gul sirkel.

Longyearbyen 1938. Svalbard kirke ligger der Administrasjonsbygget til SNSK her markert med en sirkel. Planområdet er markert med en gul sirkel.

4.5 Forhold til nærmiljø, samt eksisterende og planlagt bebyggelse

Svalbard kirke

Den første kirken i Longyearbyen ble innviet i 1921, og var i sin helhet bekostet av SNSK. I 1943 gikk kirken tapt i brannen forårsaket av tyske slagskip. Dagens kirke ble innviet og vigslet i 1958. Kirken består av kirkerom, peisestue, kirkekontorer og prestebolig. Den er verdens nordligste kirke, og er en inkluderende kirke, uavhengig av nasjonalitet og kirketilhørighet. I dag eies og forvaltes kirken av Statsbygg. I løpet av 2019 ble det registrert 45 071 besøkende i Svalbard kirke. I 2020-21 blir kirken rehabilitert med nytt fundament, nye vinduer og tak.

På plassen utenfor kirken står byens 22.juli minnesmerke. Ved taubanebukken opp mot Platåberget for planområdet, holdes det gudstjenester og bryllup.

Skjæringa

På Skjæringa har Sysselmannen tilholdssted; Sysselmanngården fra 1955 og dagens lokaler ligger her. Andre som har lokaler her, er Statsbygg og Telenor. Taubanesentralen ligger også her, og er en viktig bygning i bybildet. Skjæringa er Longyearbyens offentlige høytidsplass. Her står byens offisielle flaggstang. Her avsluttes hvert år 1. og 17.maitogene med taler og kransenedlegging. Hvert år når sola treffer den gamle sykehustrappa i Gamle Longyearbyen for første gang, samles befolkningen for å ta den imot.

Øst for Vei 303 planlegger Longyearbyen lokalstyre i samarbeid med Sysselmannen og Riksantikvaren å utplassere infoskilt om kulturminnene i området.

Montasje av utformingen av de nye skiltene (Longyearbyen lokalstyre)

Utmål

Planområdet berører utmål «Longyeardal 3» tildelt iht. Bergverksordningen 7.juli 1939, hvor SNSK er utmålshaver. Eiendomssjef i SNSK er kontaktet, og har svart at de ikke har motforestillinger mot etablering av kirkegård i området.

Longyearbyen kirkegård

Longyearbyen kirkegård ligger i skråningen nedenfor Platåfjellet cirka 800 meter sør for Svalbard kirke. Kirkegården ble etablert i 1917, og her ligger blant annet ofre for spanskesyken i 1918 og eksplosjonen i Gruve 1a i 1920. I den første tiden var kirkegården inngjerdet med steiner, og med litt høyere steiner ved porten og i hjørnene. I dag er det et gjerde av gruvebor og kjetting som markerer kirkegården. Det finnes 33 graver på kirkegården, der de seks seneste gravene er urnegraver. Det er i hovedsak hvitmalte trekors på gravene, men med enkelte steinstøtter. Ellers består kirkegården av naturlig vegetasjon. Fra Vei 300 og opp til kirkegården er det anlagt en grusvei. Kirkegården er automatisk fredet. Det skal ikke komme nye graver på kirkegården.

Longyearbyen kirkegård er avgrenset med et enkelt gjerde av kjetting, og graviminnene består av hvite kors samt noen få av stein.

4.6 Adkomst, trafikk og transport

Skjæringa ligger utenfor Longyearbyen sentrum, og er mindre trafikkert enn andre forbindelser i byen. Adkomsten til Svalbard kirke går fra Vei 300 med bilparkeringsplasser utenfor kirka. Veien nedenfor kirka inngår i løypa til «Byrunden». Det er en strekning som er mye brukt til gå- og joggeturer av innbyggere i Longyearbyen.

4.7 Barn og unge

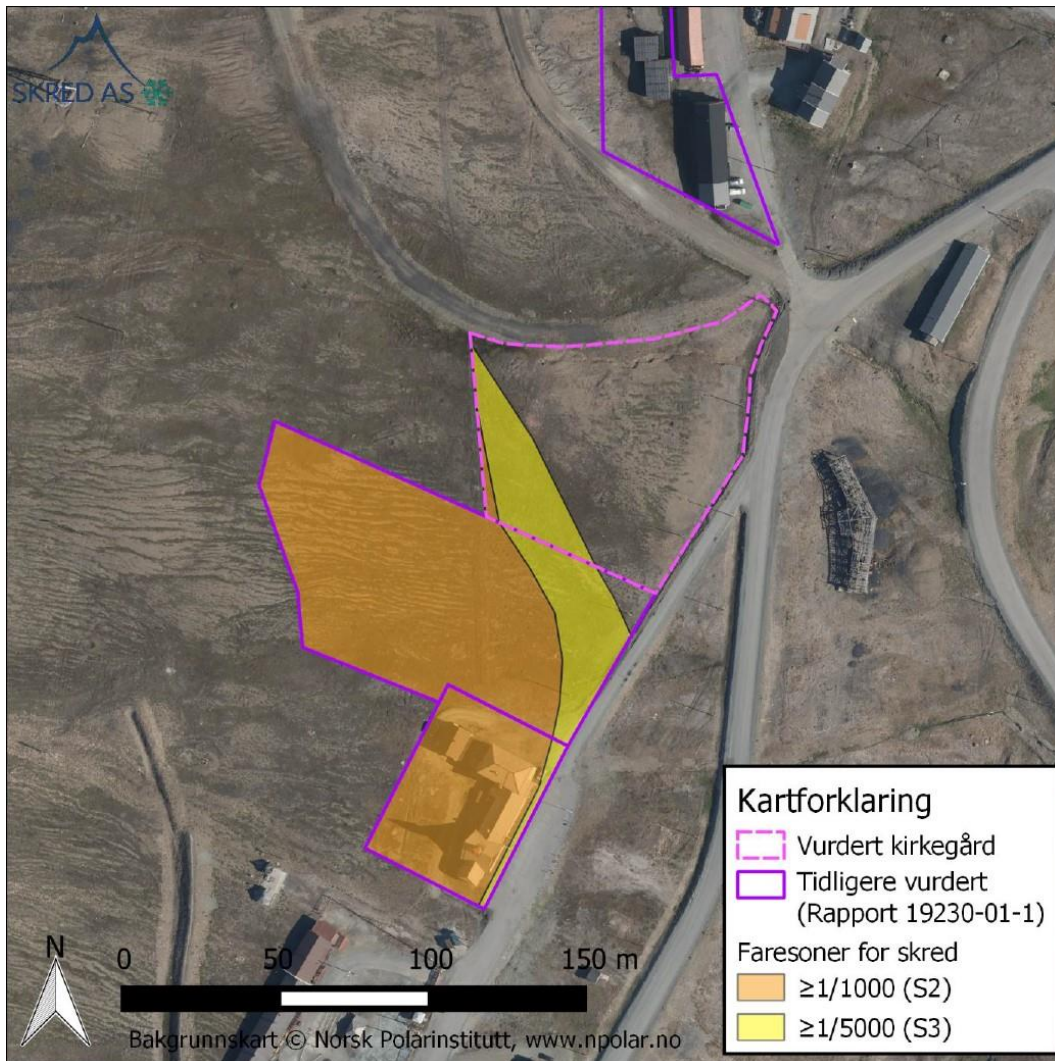
Gjennom metoden Barnetrakk registrerer barn ønsker og erfaringer om bostedet sitt i elektroniske kart. I Longyearbyen ble Barnetrakk gjennomført med elever fra 5., 8., og 9. klasse i juni 2015. Skjæringa og Gamle Longyearbyen er markert som fine steder av 8. og 9.klasse. Ellers er det ingen merknader.

Både speiderne og barnekoret bruker kirkens lokaler til samlinger og øving.

4.8 Byggegrunn, grunnforurensning og naturfare

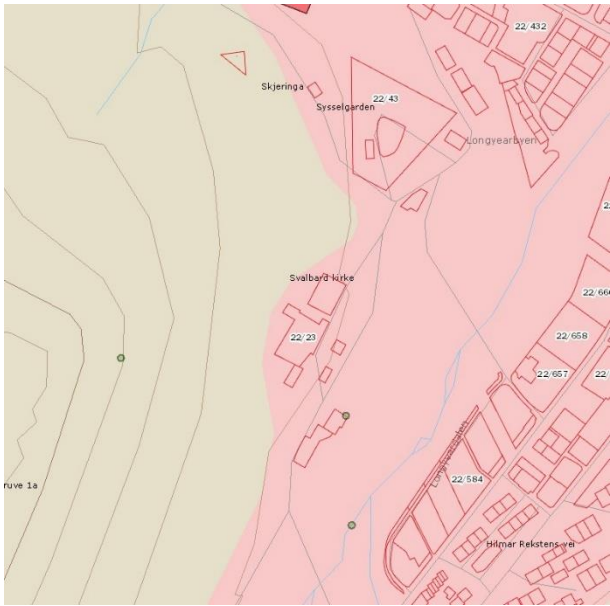
I etterkant av høringen av planprogrammet for kirkegården ble det gjort en skredfarevurdering av planområdet. Disse avvok fra tidligere skredfaresone i arealplankartet, og viste at planområdet falt innenfor faresonene for skred.

Det ble foretatt en skredfarevurdering av nytt planområde høsten 2020. Skredfarekartlegging av planområdet viser at deler av området er innenfor skredfaresone S3 1/5000. I denne sonen kan det bygges barnehage, skole, sykehjem og eneboliger. Området det planlegges tiltak for ligger utenfor faresonene.

Utklipp fra «Skredfarevurdering for Svalbard kirke» (Skred AS, 2019)

I Grunnforurensningdatabasen er det ikke registrert grunnforurensning i området (Miljødirektoratet). Det er ingen mistanke om forurensning og det er derfor vurdert at det ikke er nødvendig å foreta miljøundersøkelser.

Utklipp fra «Grunnforurensning» (Miljødirektoratet)

4.9 Friluftsliv og turisme

I planområdet er det liten ferdsel. Ferdselen i området går hovedsakelig langs veier og etablerte stier. Herfra går turveien til Varden på Platåfjellet, og Burmaveien ut mot flyplassen. I 2019 registrerte 3616 personer seg i Svalbard Turns topptrimbok på Varden. Om vinteren kjøres det opp skiløype langs veien ved kirka. Det er lite scooterferdsel i området. Planområdet ligger innenfor sonen for skyte- og fangstforbud ved Longyearbyen.

Utklipp til venstre: Ruten fra Skjeringa over Platåberget og Nordenskiöldtoppen (Svalbard Turn)

Utklipp til høyre: Oversikt over skyte- og fangstforbudet ved Longyearbyen (Sysselemannen)

4.10 Teknisk infrastruktur

Langs Vei 303 ligger en strøm- og fiberkabel.

Utklipp fra kartportalen til LL.

5 BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET

5.1 Innledning

Formålet med delplanen er å kunne etablere en kirkegård i Longyearbyen, og gi en verdig og trygg gravplass og minnested for avdøde og pårørende.

Kirkegården vil etableres omtrent hundre meter nord for Svalbard kirke på Skjæringa. Området ligger på en høyde over veien, og med god utsikt over byen og fjellene rundt. Fra kirkegården vil kirkeklokka høres, og taubanebukken som brukes i gudstjenester ligger like vest for kirkegården. En kirkegård her vil fint kunne betraktes fra veien. Platåberget, Taubanesentralen og Skjæringa skaper et flott bakteppe til kirkegården. Gangveien legges fra Vei 303 både for å unngå skredsonen ved kirka, men også fordi den gir en naturlig atkomstsituasjon.

Bildet er tatt mot Svalbard kirke fra området det er ønskelig å etablere kirkegården. De svarte linjene viser omrisset av plasseringen

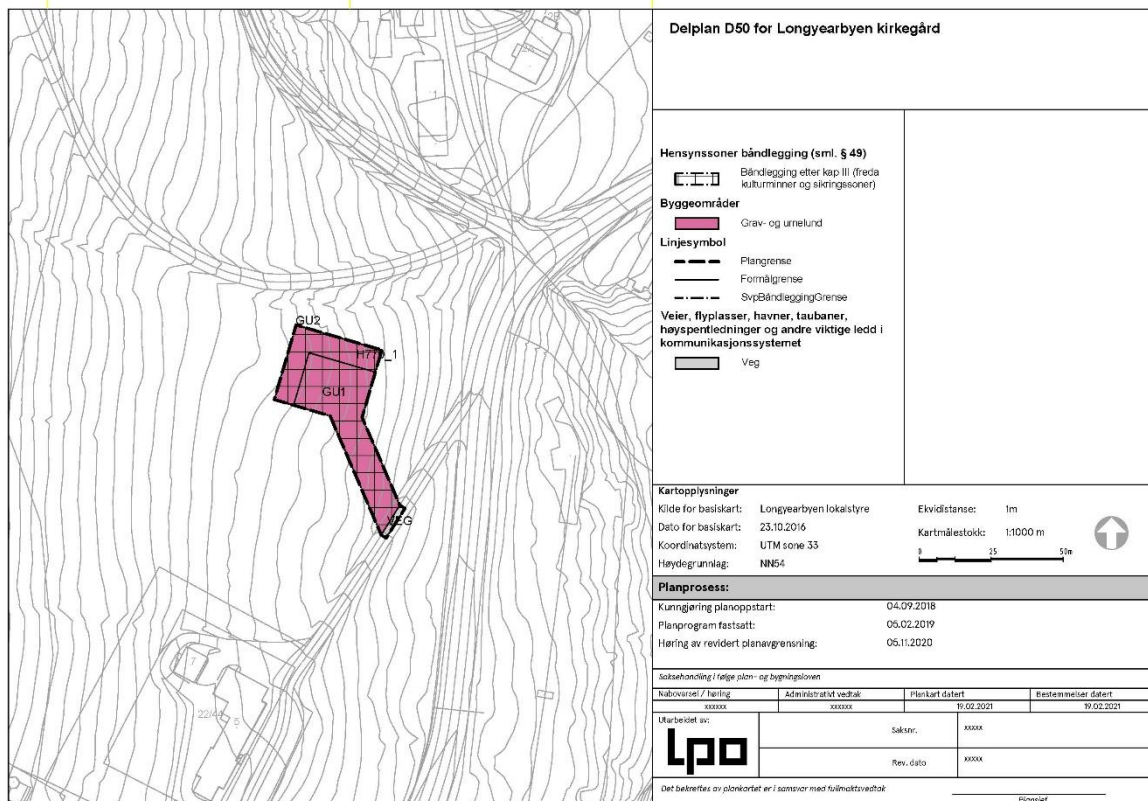
5.2 Planformål

Byggeområder (sml. § 49 tredje ledd nr. 1):

- Grav- og kirkegård, felt GU1-GU2
 - o Gangsti
 - o Teknisk infrastruktur
 - o Belysning

Viktige ledd i kommunikasjonssystem. (sml. § 49 tredje ledd nr. 6):

- Vei, felt V

Plankart

5.3 Utfyllende bestemmelser for planen

I Utfyllende bestemmelser er relevante fellesbestemmelser fra arealplanen videreført.

Fellesbestemmelsene for gjerde og belysning berører bestemmelsene for planforslaget spesielt, og er derfor tilpasset og lagt inn i bestemmelsene for felt GU-1-2.

Grav- og urnelund

Det tillates kun virksomhet eller tiltak som er direkte knyttet til området funksjon som grav- og urnelund.

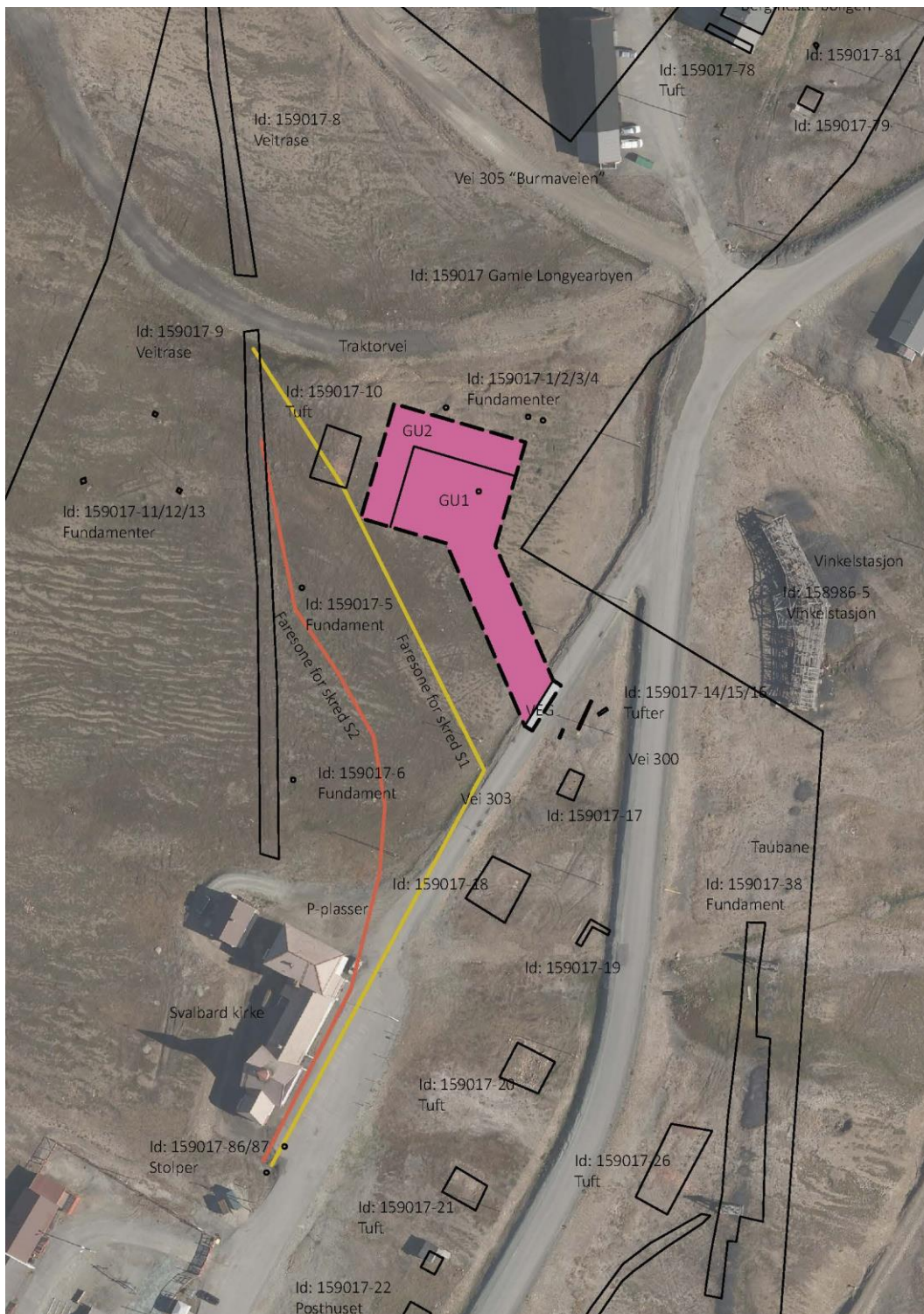
Utformingen av kirkegården skal følge «Forskrift om kirkegårder i Longyearbyen og askespredning på Svalbard FOR 2008-02-15-153». Trekors skal være hvite og ha en maksimal høyde på 1,5 meter. Gravminner av stein skal som hovedregel ha en maksimal høyde på 0,7 meter og en maksimal bredde på 0,5 meter. Plasseringen av gravminnene innenfor avsatt plass for kirkegård kan gjøres etter et bestemt mønster eller mer organisk etter landskapsformasjonen, vegetasjon, forhold til kulturminner etc. Kirkegårdens avgrensning skal markeres. Utformingen av markeringen skal tilpasses omgivelsene

og funksjonen. Eksempelvis kan dette gjøres i metall eller stein. Markeringen skal ha en maksimal høyde på 0,7 meter slik at det ikke er høyere enn gravminnene, men underordner seg gravminnene. Det tillates tilrettelegging av opphold, som for eksempel en avslutning på stien der flere kan stå, eller ved utplassering av en benk. Endelig utforming beskrives i forbindelse med rammesøknaden.

lpo Illustrasjon av urnelund
20.01.21

Illustrasjon av kirkegården ved første utviklingstrinn med 35 kors med maksimal høyde. Dette er et forslag på bruk av steinheller til stien og prinsipp av et lavt gjerde. Kirkegården vil utformes i forbindelse med rammesøknad.

Planforslaget vil inneholde to utviklingstrinn for kirkegården; GU1 og GU2. Planavgrensningen er markert med en svartstiplet linje.

Gangsti

Fra Vei 303 skal det anlegges en gangsti fram til kirkegården. Bredden på gangstien skal være maksimalt 1,5 meter. Den skal starte sørøst i planavgrensningen for å skape en mer naturlig adkomstvei fra kirken og gi minst mulig helning. GU er gjort bredere enn stien for å sikre en god utforming av stien innenfor formålet.

Gangstien skal anlegges med et dekke som er tilpasset omgivelsene og sørge for at vann ikke samles i gangarealet. Det tillates ikke bruk av asfalt. Stien skal ha en tydelig avgrensning av dekket for å unngå slitasje på vegetasjonen rundt.

Det skal tilrettelegges for god fremkommelighet fra Vei 303 til stien som også skjermer strøm- og fiberkabelen langs veien for slitasje. Dette kan for eksempel være en gangbro. Det vil ikke være behov for å frakte maskiner opp til kirkegården etter at den er etablert, da gravene skal graves for hånd i sommermånedene.

Infrastruktur

Det tillates teknisk infrastruktur i form av strømkabel innenfor formålet. Den skal legges i tilknytning til andre tiltak der det er mulig.

Belysning

Kirkegården kan oppleves mørklagt i vintermånedene. Kirkegården vil bli liggende på en høyde, og mindre lys fra gatelyktene vil nå kirkegården. Ved veien ble det vinteren 2021 oppsatt skilt for kulturminnene. Disse har egen belysning. Planen legger til rette for belysning på kirkegården og adkomstveien. Belysningen skal være dempet og nedadgående, slik at det gir minst mulig lysforstyrrelser til omgivelsene. Det tillates belysning med en høyde på maksimalt 1 meter. Det er viktig at lyskildene tilpasser seg gravminnene.

Foto av nye skiltene sett fra Vei 300.

Kulturminner

Kulturminnet med ID 159017-4 ligger innenfor plassering av kirkegården. Det kan innlemmes i kirkegården, eller utgraves og dokumenteres. Kulturminnene med ID 159017-1-2-3- og 159017-10 ligger like utenfor plassering av kirkegården. Bestemmelsene sikrer at hensynet til kulturminnene ivaretas. Det kan gjøres gjennom tilstrekkelig rom mellom gravminner og kulturminner, materialitet og markering rundt kirkegården.

ID 159017-10 Tuft av den gamle bergmesterboligen (09.09.20)

ID 159017-4 Betongfundament cirka 1 x 1 meter og rester av en stolpe rett nord for planområdet (09.09.20)

Svalbardmiljøloven kapittel V. Kulturminner, § 39. fredete kulturminner, er alle menneskegraver uavhengig av alder faste kulturminner og automatisk fredet. Til et fast automatisk fredet kulturminne hører en sikringsone rundt den synlige eller kjente ytterkant, i utstrekning hundre meter i alle retninger om ikke Sysselemannen fastsetter en annen avgrensning. På Skjæringa vil kirkegården ligge innenfor en allerede etablert sikringsone for kulturminner.

Prinsipp av kirkegården. Området som først etableres som kirkegård er GU1. Innenfor GU1 er mulig plassering av 40 gravminner vist med hvite prikker. Prinsipp av plasseringen utarbeides etter vedtatt delplan. Gangstien er markert fra Vei 303 og til kirkegården.

Rekkefølge i tid

Det er planlagt to utviklingstrinn for kirkegården, se situasjonsplan over. Dette er gjort for å sikre at området som benyttes til kirkegård er tilpasset antallet graver. GU1 skal etableres først. Her kan minimum 40 urner nedsettes. Ved behov kan kirkegården utvides i GU2 slik at det kan nedsettes opptil 100 urner totalt på kirkegården.

5.4 Parkering og renovasjon

Behov for parkeringsplasser og renovasjon i forbindelse med kirkegården, løses med bruk av kirkens fasiliteter. Etablering av kirkegården er vurdert til ikke å utløse behov for ytterligere parkeringsplasser eller ny avfallshåndtering.

6 PLANFORSLAGET

6.1 Avgrensning og utforming av tiltaket

Området som settes av til kirkegård består av to utviklingstrinn. Det gjør at størrelsen på kirkegården er tilpasset antall gravminner, og ved behov for utvidelse vil det være rom i planen for å gjøre det innenfor planområdet. Virkningene i planen er vurdert ut ifra en maksimal utnyttelse med 100 urner.

6.2 Kulturminner og kulturmiljø

Kirkegården plasseres i et båndleggingsområde og berører ett kulturminne direkte. I tillegg finnes en tuft vest for plasseringen. Utformingen av kirkegården skal tilpasses tuften, og kulturminnet som blir direkte berørt kan innlemmes i kirkegården eller dokumenteres og fjernes. Tuften kan betraktes fra stien eller kirkegården, og markeringen rundt kirkegården kan bidra til at færre går frem til det. Tiltaket vurderes til ikke påvirke kulturminnene i betydelig negativ grad.

Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene ble sendt til Sysselmannen som forberedte saken for Riksantikvaren. Sysselmannen sendte 10.02.2021 søknaden med referanse 18/01058-21 til Riksantikvaren. I søknaden skriver Sysselmannen blant annet:

Det omsøkte tiltaket vil ikke skade noen enkeltminner direkte, men urnelunden vil ha en innvirkning på hvordan de berørte kulturminnene oppleves visuelt. (...) De berørte enkeltminnene er ikke særlig synlig fra avstand, og er per i dag ikke en attraksjon i seg selv. Urnelunden kan bidra til mer positiv oppmerksomhet rundt de berørte enkeltminnene.

6.3 Naturmiljø

Det vil mest sannsynlig bli noe slitasje på vegetasjonen på bestemte områder innenfor kirkegården. Terrenget skal ikke bearbeides, og pårørende får gå på tundraen. Andre besøkende oppfordres med markeringen rundt kirkegården til å betrakte kirkegården fra adkomststien. Gangstien vil styre trafikken og slitasjen frem til kirkegården. Det forutsettes i planen at etablering av grav- og urnelund ikke vil medføre flytting av masser ut av området og bestemmelser om forurensing mv. medtas derfor ikke.

6.4 Landskap

Tiltaket er vurdert til ikke å endre landskapet i betydelig grad. Se illustrasjon med maksimal høyde på kors under kapittel 5.3. Kirkegården har et relativt lite fotavtrykk, og er lagt i et område med kulturminner, stier og veier. Det er bebyggelse i nærheten. Utformingen av gravminnene, markeringen og gangstien skal tilpasse seg både det bebygde og naturgitte landskapet.

6.5 Byggegrunn, grunnforurensning og naturfare

Kirkegården og gangveien ligger utenfor utsatt område for skred. Det er ingen mistanke om grunnforurensning i planområdet. Tiltaket er vurdert til å ikke endre farenivået.

6.6 Adkomst, trafikk og transport

Det er ikke forventet en betydelig økning i trafikken til Skjæringa på grunn av kirkegården. Området er knyttet til eksisterende veinett og byrunden går forbi. For besøkende er det naturlig å betrakte kirkegården samtidig med et besøk til Svalbard kirke eller byrunden. Gangstien til kirkegården vil bidra til å gjøre adkomsten lettere.

6.7 Barn og unges interesser

Mange barn og unge har et forhold til gravsteder. Det er viktig at Longyearbyen kan tilby en gravplass både for pårørende og være en tradisjonsbærer.

6.8 Forhold til nærmiljø, samt eksisterende og planlagt bebyggelse

Ved å legge kirkegården ved Svalbard kirke vil det kunne gi gode muligheter for ettersyn og oppfølging. Skjæringa er ellers et etablert område med flere statlige funksjoner, minnesmerker og kulturminner. Kirkegården vil kunne bli en viktig del av dette miljøet.

6.9 Samfunnsvirkning

En gravplass har en viktig funksjon i et samfunn. Longyearbyen har siden skredet ved kirkegården i 2016 vært uten mulighet til å gravlegge sine døde. Selv om det bare er 33 som er gravlagt på Longyearbyen kirkegård, er det fortsatt et behov for et gravsted. Nærhet til både byen og kirka kan bidra til å gi innbyggere i Longyearbyen et nært forhold til kirkegården.

6.10 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kirkegården og gangveien ligger utenfor utsatt område for skred. Det er ingen andre kjente faremomenter i området. Planforslaget vurderes til ikke å utgjøre en ytterligere fare.

6.11 ROS-analyse

S - Sannsynlighet for at tiltaket er utsatt for hendelse/situasjon

K - Konsekvens av hendelse/situasjon i planområdet

Hendelse/situasjon	S	K	Kommentar/tiltak
a. Skred/ras	1	1	Beslutningsgrunnlag: NVE skredanalyse 2016, Rapport fra Skred AS desember 2020. Tiltaket er utenfor skredfare.
b. Flom (den vanligste årsaken til flom er rask snøsmelting og regn)	1	1	Tiltaket har et lite fotavtrykk og mye naturlig vegetasjon vil ta unna smeltevann og regn.
c. Naturverdier	2	1	Tiltaket har et lite fotavtrykk, og eventuell slitasje vil være liten.
d. Støy	1	1	Tiltaket er vurdert til ikke å skape økt støy i området.
e. Lys	1	1	Tiltaket vil gi liten lysforurensning.
f. Havstigning	-	-	Ikke relevant, planområdet ligger i høyden.
g. Kulturminner	1	2	Tiltaket berører sikringssonene til kulturminner. Tiltaket skal ta hensyn til kulturminnene gjennom plassering og utforming.
h. Vei	1	1	Tiltaket er vurdert til ikke å føre til utfordringer som gjelder vei.
i. Brann	1	1	Området er relativt vått. Levende lys skal plasseres i lykter. Tiltaket er vurdert til ikke å medføre brannfare.
j. Forurensning	1	1	Det er ikke kjent forurensning i grunnen. Tiltaket er vurdert til ikke å føre til økt forurensning.
k. Ulykker	1	1	Tiltaket er vurdert til ikke å øke risikoen for ulykker.
l. Teknisk infrastruktur (vann og avløp)	-	-	Ikke relevant, planforslaget legger ikke til rette for vann og avløp.

m. Landskap	2	1	Tiltaket er lite og vil ikke gi betydelige endringer for landskapet. Det finnes allerede kulturminner, samt veier og gatebelysning ved tiltaket.
n. Barn og unge	1	1	Tiltaket er vurdert til ikke å føre til endring som berører barn og unges interesser.
o. Friluft og folkehelse	1	1	Tiltaket er vurdert til ikke å føre til endring for folkehelse, idrett- og friluftsliv.

Risikomatrise

Risikomatrisen viser hvor akseptabelt et tiltak er.

- Rødt felt indikerer uakseptabel risiko. Tiltak må iverksettes for å redusere denne ned til gul eller grønn.
- Gult felt indikerer risiko som bør vurderes med hensyn til tiltak som reduserer risiko.
- Grønt felt indikerer akseptabel risiko.

Meget sannsynlig (4)					
Sannsynlig (3)					
Mindre sannsynlig (2)					
Lite sannsynlig (1)					
	Ufarlig (1)	En viss fare (2)	Kritisk (3)	Farlig (4)	Katastrofalt (5)

Tiltaket vurderes som akseptabelt.

7 VEDLEGG

1. «Skredfarevurdering for ny plassering av kirkegård», Skred AS (11.12.20)
2. «Ny kirkegård Longyearbyen: Alternative lokaliseringer», LPO (24.06.20)